

TARİH METODU

TAR105U

KISA ÖZET

1. Ünite - Tarih Nedir? Tanımlar Kavramlar

TARİH NEDİR? KAVRAMLAR VE TANIMLAR

Niçin Tarih Öğreniriz?

Bütün eğitim programlarında Tarih dersinin bulunmasının ana nedeni, Tarihin, öğrenmenin ve diğer bilimsel disiplinlerin temelini hazırlamasıdır. Tarih öğrenimi sadece sosyal bilimlere değil; aynı zamanda fen bilimlerine de temel teşkil etmektedir.

Tarih, okuyucusuna diğer bilim dallarını anlamasında kültürel, sosyal ve entelektüel bir alt yapı kazandırır. Zira tarih, sadece olaylar dizisini öğrenmek değil; bilakis doğru ve anlaşılır sonuçlara ulaşmak için de bir araçtır. Hatta bir düşünce tarzıdır. İnsanın hayal dünyasını geliştirir, yeni fikirler geliştirmesine ve buluşlar yapmasına imkân hazırlar. Daha da önemlisi insana eleştirel bakış kazandırır.

TARİHİN TANIMI VE KONUSU

Türkçede kullandığımız “tarih” kelimesi, Arapça “v-r-h” kökünden gelen bir kelimedir. İbrani- cedeki karşılığı “yâreah” olup “ay” anlamına gelmektedir ki bu da “zaman ve insan ile ilgili olay ve olguların” açıklanmasında kullanılmaktadır. Tarih’in zaman birimi olan “ay” kelimesi ile ilişkilendirilmesi, kelime anlamının, “olayların tarihinin tespiti” anlamına geldiğini kolayca ortaya koymaktadır. Tarihin sözlükte anlamı “zamanı belirlemek” diyebiliriz.

Fransız Annales Okulu:

Fransız dergisi Annales d'histoire economique et sociale de dile getirilen tarih yazıcılığı ekolüdür. 1929 yılında Marc Bloch ve Lucien Febvre'nin tarih bilimini geliştirmek üzere sosyoloji, ekonomi, psikoloji vs. diğer sosyal bilimler ile işbirliğini öneren bir ekoldür.

Geçmişe doğru gözlem mümkündür. Ancak bu diğer alanlardaki mutlak gözlem gibi değildir. Tarihçi gözlemlerini, geçmişten günümüze intikal eden kalıntılar, belgeler ve olayları kendi devrinde gözlemleyerek aktaranların sözleri üzerinden yapar.

Kronoloji, sözlükte “zaman bilgisi, zaman dizini” olarak tanımlanmaktadır. “olayın” hangi tarihte meydana geldiği” ile ilgilenir.

Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831) Alman filozofudur. Felsefenin içinde tarihi tartıştı. Diyalektik mantığı geliştirdi. Kendisinden sonra pek çok filozofu etkiledi. En büyük takipçisi ise Karl Heinrich Marks (1818-1883) oldu. Marks da bir Alman olmakla birlikte Londra'da yaşadı ve orada öldü. Hegel'in yolunda ama daha da geliştirerek Tarih bilimine yeni yorumlar getirdi. Das Kapital adlı eseri ile tanındı.

TARİH YAZIMININ ÇEŞİTLERİ

Tarih, benimsenen metoda ve yazılış tarzlarına göre tasnif edilmiştir. Tarih içinde şekillenen bu yöntemler, bir noktada nesnelliği daima tartışmalı olan tarih anlayışlarını da belirli standartlara kavuşturmaktadır.

Hikâyecî (Rivayetçi) Tarîh

Olayların yorumlanmadan aktarılmasıdır. Bu tarz tarih yazımında tarihçi olayların felsefesini yapmaz, doğrudan rivayetleri sıralar. Bu tarz ilk defa eski Yunanda ortaya çıkmıştır. Ağızdan ağza dolaşan hatıralar, zamanla epos adı verilen şiir tarzında söylenmekteydi. Bu şiirler, logograflar tarafından hikâye tarzında düzyazıya çevrilmişlerdir. Bunlara arşivlerdeki malzemeler de eklenince, içinde bazı gerçekleri barındıran hikâyelere dönüştüler. Fakat Strabon'un ifadesine göre bunlar "epos" olmaktan kurtulamamışlardır.

Strabon, (M.Ö. 64 M.S. 24) Bu günkü Amasya sınırları içinde doğmuştur. Roma Cumhuriyeti zamanında yaşamıştır. Filozof, Tarihçi ve daha önemlisi dünyanın en eski Coğrafyacısı olarak tanınmıştır.

Miletoslu Hekataios olarak tanınmış, ionialı halkbilimci, gezgin ve tarihçidir. Aynı zamanda çizdiği gerçeğe yakın haritası ile de ünlenmiştir.

İbn Haldun Arap kökenli Müslüman bir filozoftur. İspanya'da ve Kuzey Afrika'da yaşamıştır. Kitabü'l-İber (İbretler Kitabı) adlı eseri ile tanınmıştır. Bu kitabın girişi niteliğindeki Mukaddime (Önsöz) adlı eseri ile büyük bir ün kazandı. Kısaca el Kafiye'ci olarak tanınır. 1463 yılında "el Muhtasar fî İlmi't-Tarih" isimli tarih metodolojisi konusunda bir eser yazmıştır ki alanında ilkler arasındadır.

Araştırmacı tarih yazımında kaynakların derlenip tasnifi, neden nasıl soruları ile analizi ve ardından yazılması sırası takip edilmelidir.

TARİHİN DİĞER BİLİMLER İLE İLİŞKİSİ

Hemen her şeyin bir tarihi olduğu gibi, diğer "şeyler" de tarihi oluşturur. Bu yüzden tarihi, yine tarih içinde gelişen diğer bilim dalları olmadan anlamak imkânsızdır. Tarihçi olayları izah ederken diğer bilimlerin de izah ve yaklaşımlarına muhtaçtır.

Bir problem ile yüz yüze gelen tarihçi hangi bilim dalından istifade etmesi gerektiğini bilmek zorundadır.

Coğrafya: Eski Yunancada geo=yer ve graphien= yazmak kelimelerinden türetilen Coğrafya yerin tanımı/yazımı anlamına gelmektedir. Bir bilim dalı olarak da " insan ve mekânın karşılıklı etkileşimini araştıran" bir bilimdir.

Coğrafya bilimi olmadan tarihi yazmak mümkün değildir. Kaldı ki, coğrafya bilimi de bir dizi alt disiplinler geliştirmiştir ve hepsi de tarihin yorumlanmasına yeni kapılar açmaktadır. Beşeri coğrafya ve demografi bilgisi insanlığın dağılımını ele alırken; iktisadi coğrafya da üretim ve tüketim ilişkilerini ve sonuçlarını ortaya koymaktadır.

Bu Özetin tamamını,Çıkmış Sorularını,Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/tarih-metodu-ady212u?search=tar105u>